

Lidl Danmarks manifest

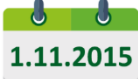

for mere
bæredygtigt indkøb
af animalske produkter

Indholdsfortegnelse

1. Vores forretningsprincipper	1
2. Vores målsætning	1
3. Vores holdning	2
3.1 Ansvarlig sammensætning af sortiment	2
3.2 Oprindelse, gennemsigtighed og sporbarhed.....	2
3.3 Opdræt, pasning og fodring	3
3.4 Medicinanvendelse og indgreb på dyr	3
3.5 Videreudvikling af standarder for dyrevelfærd	3
4. Vores engagement	4
4.1 Æg.....	4
4.2 Fersk kød og fersk fjerkræ.....	5
4.3 Mejeriprodukter og ost	7
4.4 Tekstiler og sko	8
5. Organisationer og certifikater	9

Buræg - nej tak!

 1.11.2015	 100%	 Æg
 1.1.2017	 100%	 Ingrediens i egne produkter

1. Vores forretningsprincipper

»Vi påtager os i vores daglige virke et økonomisk, socialt og miljømæssigt ansvar.«

Vores ansvar over for mennesker, miljø og samfund er formuleret i vores forretningsprincipper. Med udgangspunkt i dette har vi udarbejdet dette dokument, som omhandler dyrevelfærd og skal tilgodese ansvarlig og mere bæredygtig adfærd ved indkøb af animalske produkter. Indsatsområderne og tiltagene er defineret ud fra følgende "5 rettigheder" fra den britiske Farm Animal Welfare Committee (FAWC):

1. Frihed til et liv uden sult og tørst: Dyrene har adgang til frisk vand og sundt, næringsrigt foder.
2. Frihed til et liv uden ubehag forårsaget af omgivelserne: Dyrene har egnede opholdsarealer og et passende hvileareal.
3. Frihed til et liv uden smerte, skader og sygdom: Forebyggelse, hurtig diagnose og behandling sikrer et højt niveau af sundhed hos dyrene.
4. Frihed til at udleve naturlig adfærd: Dyrene tilbydes tilstrækkelig plads, ordentlige faciliteter og selskab med artsfæller.
5. Frihed til et liv uden frygt og stress: Særlige betingelser sikrer, at angst og stress undgås.

2. Vores målsætning

Vi oplever en stigende interesse fra forbrugerne for højere standarder inden for dyrevelfærd. Denne efterspørgsel ønsker vi at imødekomme. Vi pålægger vores leverandører som minimum at overholde de til enhver tid gældende nationale lovbestemte standarder vedrørende dyrevelfærd. Desuden fremmer og støtter vi tiltag inden for dyrevelfærd, der er mere vidtgående end de lovbestemte mindstekrav, f.eks. tiltag til forbedring af pasningsforholdene.

I samarbejde med medvirkende aktører i leverandørkæden og disses interessenter ønsker vi at bidrage til, at konventionelt dyrehold videreudvikles og forbedres. For at opnå dette har vi i dette dokument nedskrevet vores holdninger og målsætninger for vores indkøb af animalske produkter, samt beskrevet vores konkrete tiltag.

Lidls leverandører forpligter sig desuden skriftligt til at overholde virksomhedens Code of Conduct, der er baseret på ILO's (International Labour Organization) grundlæggende arbejdsstandarder. Det er vores mål at beskytte arbejdsrettighederne for de mennesker, der arbejder med produktion af animalske produkter.

Dokumentet vedrører Lidl Danmarks egne mærkevarer i sortimentet og omfatter:

- Æg
- Fersk kød og fersk fjerkræ
- Mejeriprodukter og ost
- Tekstiler og sko

Indholdet omfatter endnu ikke animalske produkter, der anvendes som ingrediens.

Emner vedrørende fisk og skaldyr findes i separat dokument.

Dokumentet revideres regelmæssigt. Sammen med vores leverandører vil vi dokumentere fremskridt samt udvikle og beslutte nye tiltag. Disse tiltag og målsætninger vil være forpligtende for alle leverandører af animalske produkter. Ved afvigelser fra de opsatte mål, skal der defineres initiativer som sikrer, at tiltagene bliver gennemført og målene bliver nået.

3. Vores holdning

I det følgende beskrives, på hvilke niveauer vi aktivt arbejder med udviklingen og produktionen af animalske produkter. Efterfølgende konkretiseres de fem niveauer i forhold til indkøb af disse produkter.

3.1 Ansvarlig sammensætning af sortiment

Vi ønsker at tilbyde kunderne ansvarligt producerede egne mærkevarer. Derfor består vores sortiment ikke af animalske produkter, der stammer fra nyttedyr, hvis bestand er truet. Ud over produkter fra konventionelt dyrehold tilbyder vi også økologiske produkter. Varer, hvor der ikke findes nogen acceptable mindstekrav vedrørende dyreholdet, vil heller ikke blive solgt hos os.

Vi ønsker også at imødekomme forbrugere med fødevarerallergi samt forbrugere, som foretrækker et vegetabilsk alternativ, og derfor stræber vi også efter at kunne tilbyde substituerende produkter, som lever op til disse behov.

3.2 Oprindelse, gennemsigtighed og sporbarhed

Det er vores mål at sikre forbrugerne gennemsigtighed og sporbarhed helt tilbage til råvarerne. Med klar og tydelig information på emballagen på vores egne mærkevarer ønsker vi at oplyse vores kunder, så de har de

bedste forudsætninger i deres valg af produkter. Derudover informerer vi også om vores produkter i vores tilbudsavis samt på vores facebookside og på <http://www.lidl.dk/>.

For at reducere transporttid og afstand ser vi store fordele i nationale indkøb. Samtidig vil vi gerne støtte danske producenter og imødekomme efterspørgslen efter lokale animalske produkter, hvorfor vi tilbyder en lang række lokalt producerede varer i vores sortiment.

3.3 Opdræt, pasning og fodring

Vi støtter pasningsbetingelser for dyrehold, der er mere vidtgående end de lovbestemte standarder, og arbejder samtidig for forbedringer. Hvad angår foder til nyttedyr, støtter vi brug af gensplejningsfri soja. Sammen med vores leverandører udarbejder vi strategier for reduceret brug af genmodificeret soja fra oversøiske lande.

3.4 Medicinanvendelse og indgreb på dyr

Præventiv brug af antibiotika er forbudt i produktionen af alle vores animalske produkter. Vi forfølger samtidig målsætningen om, at der ikke foretages indgreb forbundet med smerte på dyr uden bedøvelse

3.5 Videreudvikling af standarder for dyrevelfærd

Lidl arbejder aktivt for videreudviklingen af dyrevelfærdsstandarder og certificeringssystemer. Vi støtter arbejdet hos de velrenommerede organisationer, såsom Dyrenes Beskyttelse, der arbejder for ansvarligt dyrehold. Derudover udvikler vi projekter i samarbejde med vores leverandører, så vi kan bidrage til fornuftige forhold inden for dyrevelfærd.

Vi ønsker at bidrage til bedre dyrevelfærd i Danmark. Det vil vi gøre ved at introducere endnu flere produkter, som netop fokuserer på dyrenes trivsel og helbred. Efter et forløb med deltagelse af både dagligvarekæder, heriblandt Lidl, leverandører, landbrug og NGO'er introducerede Miljø- og Fødevarerministeriet i 2017 et statsligt dyrevelfærdsmærke med henholdsvis 1, 2 og 3 hjerter – hvor 3 hjerter er lig med den bedste dyrevelfærd. I første omgang kunne det ses på grisekød, og i efteråret 2018 blev mærket udvidet til også at omfatte kød fra kyllinger. I januar 2020 blev mærket udvidet til også at omfatte kalve- og oksekød samt mejeriprodukter. Vi fokuserer på at oplyse om, hvad det betyder, når man køber produkter med dyrevelfærdsmærket. Det kan f.eks. handle om, at produkter med 1 eller 2 hjerter, hvor prisstigningen i forhold til konventionelle produkter er ganske lille, også gør en forskel. På denne måde kan kunder, hvor økologisk kød ikke altid kan rummes i budgettet, også handle i overensstemmelse med deres holdninger.

4. Vores engagement

4.1 Æg

Ansvarlig sammensætning af sortiment

I november 2015 valgte vi, som den første discountkæde i Danmark, at fjerne æg fra burhøns fra vores sortiment og tilbyder derfor udelukkende frilandsæg, skrabeæg samt økologiske æg. Derudover havde vi som målsætning at vi frem mod udgangen af 2016 ville foretage en fuldstændig omlægning, så vi blev 100 % fri for buræg i vores egne mærkevarer. Denne målsætning er nået, og vi har pr. 01.01.2017 også udfaset buræg som ingrediens – de såkaldte ”skjulte” buræg i samtlige af vores egne mærkevarer.

Oprindelse, gennemsigtighed og sporbarhed

Alle æg, der forhandles af os, er udelukkende af dansk oprindelse. I tæt samarbejde med vores leverandører udvikler vi fortsat sortimentet med henblik på øget dyrevelfærd. Vi agter ydermere at indføre produkter i vores sortiment, som er anbefalet af Dyrenes Beskyttelse.

Opdræt, pasning og fodring

Det er vores mål, at alle leverandører udelukkende anvender GMO-frit foder (Genetisk Modificeret Organisme) ved alle former for ægproduktion. For at mindske den globale miljøbelastning støtter vi foderproduktioner i nærområderne.

Desuden er det vores holdning, at der bør findes anvendelse for de haneekyllinger, som ellers vil blive kasseret. Ligesom vi vil støtte produktionsformer med andre høns racer med fokus på anvendelsen af hønsene efter deres ophør i ægproduktionen.

Medicin anvendelse og indgreb på dyr

Vi støtter op om branchens beslutning om at forbyde næbtrimning i alle former for ægproduktion. Der bør helt generelt ikke ændres i dyrenes naturlige fremtoning og adfærd for bedre at passe ind i en produktion. Vi støtter derfor alle tiltag, som tilstræber et mere naturligt liv i dyrenes livscyklus

4.2 Fersk kød og fersk fjerkræ

Ansvarlig sammensætning af sortiment

Ud over produktioner fra konventionelt dyrehold tilbyder vi også animalske økologiske produkter. Det er et område, vi bevidst har udvidet og til stadighed har øget fokus på. Vi ønsker at tilbyde kunderne et stadigt bredere sortiment i forening med den efterspørgsel, som vi møder.

Vi har fravalgt salg af kaninkød samt ænder, gæs og produkter fra besætninger, der anvender tvangsfodring eller plukning af levende dyr.

For kunder, der foretrækker et vegetabilsk alternativ til animalske produkter, vil vi fremover øge vores fokus på substituerende produkter til kød. Vi tilbyder bl.a. veganske Next Level bøffer og hakkekød i vores faste sortiment.

I begyndelsen af 2020 stoppede vi, som den første detailkæde i Danmark, salget af konventionelle ferske kyllinger af racen Ross 308 og tilbyder i dag udelukkende ferske kyllinger med det statslige dyrevelfærdsmærke i vores faste sortiment af egne mærkevarer. Vi stiller dermed høje krav til vores nationale leverandører af fersk kylling.

Oprindelse, gennemsigtighed og sporbarhed

Ved fersk kød stiller vi krav om, at opdræt og slagtning sker i samme land. Vi vil til stadighed have fokus på danske råvarer og arbejdspladser.

Alle vores leverandører skal opfylde strenge kvalitetskrav for at levere produkter til os. Vi foretager, i samarbejde med eksterne auditører, uanmeldte kontroller hos alle vores leverandører. Ydermere foretager vi selv ugentlig kvalitetskontrol af udvalgte produkter, og vores leverandører skal tilmed indsende produkterne til kontrol hos et akkrediteret laboratorium. Lever produkterne ikke op til vores høje kvalitetskrav, vil produktet ikke blive solgt i vores butikker.

Vi støtter det statslige velfærdsmærke på svine- og kyllingekød, da det giver kunderne bedre indsigt og forståelse af de forskellige produkter, der er på det danske marked. Vi tilbyder bl.a. økologisk grisekød og kylling med det højeste niveau af dyrevelfærd – nemlig 3 hjerter. Vi vil fokusere endnu mere på at oplyse vores kunder om, hvilken forskel de gør ved at købe med hhv. 1, 2 og 3 hjerter.

Opdræt, pasning og fodring

Vi støtter tiltag, der fremmer dyrenes normale adfærd, og hvor dyrene er avlet med respekt for deres naturlige egenskaber.

Det er vores mål, at alle vores leverandører udelukkende anvender GMO-frit foder ved alle former for animalske produktioner. For at mindske den globale miljøbelastning støtter vi foderproduktioner i nærområderne.

Kalve, pattegrise og lignende bør ikke fravænnenes deres mødre før tid for at fremme en standardiseret produktion. Opvæksten skal i bredest muligt omfang ske med henblik på den naturlige adfærd.

I farestaldene bør søerne være løsgående i det omfang, det ikke øger pattegrisdødeligheden betragteligt. Ydermere bør pladsen pr. gris i staldene øges til et niveau, hvor halekupering ikke bliver en tvungen nødvendighed som følge af bidskader.

Vi deltager aktivt i arbejdsgrupper og projekter, der har fokus på dyrevelfærd og ikke mindst mere plads i staldene, bl.a. støtter vi op om dyrevelfærdsmærket.

Transport med dyr mellem gård og slagteri må udelukkende foregå i korrekt indrettede transportere og med kortest mulige transporttid. Dyrene transporteres derfor direkte til slagteriet fra den enkelte gård. Indfangning og transport bør som udgangspunkt altid foregå på tidspunkter af døgnet, der stresser dyrene mindst muligt. Dette bør også gøre sig gældende ved modtagelsen på slagteriet.

Medicinanvendelse og indgreb på dyr

Vi støtter en streng antibiotikapolitik for at undgå antibiotikaresistente bakterier i slutprodukterne. Vi ser positivt på, hvordan den rette fodersammensætning i stedet kan være med til at afhjælpe sygdomme o. lign. hos dyrene.

Vi finder kastrering uden bedøvelse uacceptabelt, og arbejder aktivt sammen med vores leverandører på at komme dette til livs. Derfor deltager vi også i specifikke projekter, som omhandler denne problematik, hvor der både er fokus på kastrering med bedøvelse samt alternativer til kastrering. Derudover støtter vi også, at orner indgår i produktionen af kød og ikke smides ud grundet deres køn.

Ved behov bør hornanlæggene hos unge kalve fjernes nænsomt i henhold til den aktuelle viden inden for veterinærmedicin. Vi går ind for, at dyrene ved en afhorning gives et beroligende middel og et middel til lindring af smerte.

Videreudvikling af standarder for dyrevelfærd

Vi bakker op om dyrebeskyttelsesmærket fra Dyrenes Beskyttelse og tilbyder også produkter med dette mærke. Vi har fra begyndelsen bakket op om det statslige dyrevelfærdsmærke. Mærket gør det nemmere for forbrugerne at se, hvilke produkter der lever op til kravene om bedre dyrevelfærd.

4.3 Mejeriprodukter og ost

Ansvarlig sammensætning af sortiment

Vi tilbyder et bredt udvalg af laktosefrie mælkeprodukter. Desuden har vi siden april 2014 tilbudt økologisk risdrik i fast sortiment, som et vegetabilsk alternativ til komælk. Ligeledes har vi et stort udvalg af økologiske mælkeprodukter.

Opdræt, pasning og fodring

Malkekøer skal fodres korrekt med f.eks. græs, hø eller halm og altid have ubegrænset adgang til rigelige mængder rent vand. Vi støtter op om produktionsformer, hvor køerne har mulighed for at komme på græs. Ved håndtering af dyr, især ved flytning til ny stald eller omlæsning med henblik på transport, skal dyrene behandles varsomt og roligt.

Medicinanvendelse og indgreb på dyr

Ved behov bør hornanlæggene hos unge kalve fjernes nænsomt efter veterinærmedicinske forskrifter. Vi går ind for, at dyrene ved en afhorning gives et beroligende middel og et middel til lindring af smerte. Vi arbejder for, at brugen af antibiotika sker under opsyn af dyrlæge og på længere sigt reduceres.

Videreudvikling af standarder for dyrevelfærd

Vi vil fortsat i samarbejde med vores leverandører definere nye standarder til forbedring af pasningsformer for malkekvæg.

4.4 Tekstiler og sko

Ansvarlig sammensætning af sortiment

Ved fremstillingen af tekstiler og sko anvender vi ikke dele fra eksotiske og beskyttede dyr, som f.eks. slanger eller krokodiller.

Produkter af bl.a. angorauld undgås helt. Inden for sko anvendes der som hovedregel alternativer til læder.

Oprindelse, gennemsigtighed og sporbarhed

For kashmiruld afventer vi et certifikat vedrørende sporbarhed. Hvad angår læder skal der kunne sikres sporbarhed helt tilbage til garveriet.

Medicinanvendelse og indgreb på dyr

Vi anvender ikke dun og fjer fra bedrifter, der praktiserer plukning af levende dyr. Som bevis for dette kræver vi, at vores leverandører skal kunne forevise det tyske certifikat "Traumpass". Dette garanterer, at ingen varer får fyld fra levende dyr.

Ved anvendelse af merinould kræver vi certifikater, der dokumenterer, at metoden mulesing ikke er anvendt.

Videreudvikling af standarder for dyrevelfærd

Lidl forhandler ikke ægte pels og er derfor medlem af det internationale program "Fur Free Retailer", der arbejder for pelsfri handel og dyrevelfærd.

5. Organisationer og certifikater

Dyrevelfærdsmærket

Efter et forløb med deltagelse af både dagligvarekæder, heriblandt Lidl, leverandører, landbrug og NGO'er introducerede Miljø- og Fødevarerministeriet i 2017 et statsligt dyrevelfærdsmærke med henholdsvis 1, 2 og 3 hjerter – hvor 3 hjerter er lig med den bedste dyrevelfærd. I første omgang kunne det ses på grisekød, og i efteråret 2018 blev mærket udvidet til også at omfatte kød fra kyllinger. Vi har fra begyndelsen bakket op om det statslige dyrevelfærdsmærke. Mærket gør det nemmere for forbrugerne at se, hvilke produkter der lever op til kravene om bedre dyrevelfærd. Det støtter vi op om, og vi tilbyder bl.a. økologisk grisekød og kylling med allerhøjeste niveau af dyrevelfærd – nemlig 3 hjerter.

<https://www.foedevarestyrelsen.dk/kampagner/Bedre-dyrevelfaerd/Sider/forside.aspx>

Fur Free Retailer

Fur Free Retailer programmet blev oprettet på initiativ af 'Fur Free Alliance', der er en sammenslutning af førende internationale dyre- og miljøbeskyttelsesforeninger. Forbundet arbejder på verdensplan for et forbud mod al pelsdyravl. I Tyskland er det fonden VIER-PFOTEN, der er ansvarlige for programmet. Initiativet identificerer detailhandlere, der har forpligtet sig til at stoppe salg af ægte pels.

<https://www.vier-pfoten.de/kampagnen-themen/themen/pelz-industrie/pelzfrei-einkaufen>